

Rodzice wzorcem dla dzieci.

Pedro i Cecilia Iglesias

Znaczenie wychowania otrzymanego w domu.

Jedną, z największych trosk rodziców, jest zapewnienie dzieciom dobrego wychowania. Wychowania, które jest nie tylko odpowiednie na ten czas, ale przede wszystkim na wieczność. O jakich cechach i problemach muszą pamiętać rodzice, aby odnieść sukces w wychowaniu dzieci?

Przedstawiamy dzisiaj ważne zagadnienie: "Rodzice wzorcem dla dzieci". Bez względu na to, czy tego chcą, czy nie, rodzice stanowią wzorzec dla swoich dzieci.

W Księdze Powtórzonego Prawa 6, 4-9, czytamy:

"Słuchaj, Izraelu! Jahwe, nasz Bóg, jest jedynym Bogiem. Będziesz miłował Jahwe, Boga twego, z całego twojego serca, z całej twojej duszy i ze wszystkich sił twoich, a przykazania, które ci dziś daję, niech będą w twoim sercu. Będziesz je przekazywał swoim dzieciom, będziesz o nich mówił zarówno przebywając w domu, jak i w czasie podróży, kładąc się spać i ze snu powstając. Przywiążesz je sobie do ręki, żeby ci były znakiem, umieścisz je na swoim czole, między oczyma. Wypiszesz je również na odrzwiach swego domu i na bramach." Pwt 6, 4-9

Ten słynny fragment ze Starego Testamentu jest wyraźnym świadectwem suwerenności Boga, oraz przedstawia Boży nakaz, którego nie wolno zapominać. Życie zgodne z tym nakazem to lojalne oddanie się Bogu i deklaracja naszej wiary. Wersety te ukazują rodzicom wagę przekazywania świętego, Bożego dziedzictwa z pokolenia w pokolenie, oraz podkreślają znaczenie posłuszeństwa Bożym nakazom. Zanim Mojżesz przedstawił ludowi Szema, skierował następujące słowa do Izraela:

"Oto przykazania, prawa i polecenia, które Jahwe, wasz Bóg, przekazał, by je wam ogłosić, abyście ich przestrzegali w kraju, do którego się udajecie i który macie wziąć w posiadanie. Niech bojaźń Jahwe, twojego Boga, przejmuje ciebie samego, twoich synów i wnuków; przestrzegaj przez wszystkie dni twojego życia nakazów, które ci ogłosiłem, aby były przedłużone dni twoje." Pwt 6, 1-2

Następnie, Mojżesz powiedział do ludu, iż słowa muszą być praktycznie zastosowane w ich życiu, jeżeli chcą osiągnąć cel. „A przykazania, które ci dziś daję, niech będą w twoim sercu.” (Pwt 6,6) Zanim rodzice zaczną uczyć dzieci jak okazywać bojaźń Bożą i jak Mu służyć, rodzice muszą dążyć do tego, aby sami byli dla nich wzorcem. Ellen White tak oto skomentowała nakaz Boży:

„Te zalecenia nie miały być nauczane jedynie w teorii. Ci, którzy przekazują prawdę, sami powinni ją praktykować. Tylko poprzez odzwierciedlanie Bożego charakteru w prawości, szlachetności i braku egoizmu w ich własnym życiu, mogą wywrzeć wpływ na innych.” E. G. White, *Wychowanie* str. 41

Zachowując te słowa w swoim sercu, rodzice muszą zatroszczyć się o to, aby ich dzieci i wnuki również je praktykowały. „Będziesz je przekazywał swoim dzieciom, będziesz o nich mówił zarówno przebywając w domu, jak i w czasie podróży, kładąc się spać i ze snu powstając.” Pwt 6,7

To piękne Boże przesłanie jest zaproszeniem dla wszystkich rodziców, aby byli posłuszni i wierni Bożym przykazaniom, oraz stanowili dobre wzorce dla swoich dzieci. Odpowiadając na Boże wezwanie, wypełnią wymagania Szema, jak nazywamy ten fragment Starego Testamentu, o następującej strukturze: (Pwt 6,4-9):

- Nauczaj dzieci o miłującym charakterze Boga
- Proś o Bożą opiekę dla naszych rodzin i dzieci
- Zjednocz rodzinę wokół wiary i Bożego słowa
- Przekazuj duchowe dziedzictwo z pokolenia w pokolenie.

„Jeśli zaś twój syn zapyta cię pewnego dnia, co to za przykazania, prawa i polecenia wydał wam Jahwe, nasz Bóg, to tak odpowiesz twojemu synowi: Byliśmy kiedyś niewolnikami faraona w Egipcie. I oto Jahwe swoją potężną prawicą wywiódł nas z Egiptu. Na naszych oczach dokonał Jahwe wielkich i strasznych znaków i cudów, godząc w cały Egipt, w faraona i cały jego dom. I wyprowadził nas stamtąd, aby nas wprowadzić do ziemi, którą poprzysiągł dać naszym ojcom. Jahwe polecił nam także wprowadzać w życie wszystkie te prawa i lękać się Jahwe, naszego Boga, abyśmy byli zawsze szczęśliwi i aby On mógł nas zachowywać przy życiu, tak jak to czyni po dzień dzisiejszy. Okażemy się sprawiedliwymi właśnie przez to, że będziemy się starali zachowywać wszystkie te przykazania wobec Jahwe, naszego Boga, tak jak nam polecił.” Pwt 6, 20-25

Bycie „wzorcem” dla dzieci stanowi wyzwanie.

Jan Sebastian w wieku 11 lat postanowił po raz pierwszy zacząć oszczędzać. Chciał kupić odtwarzać MP3. Najlepszym sposobem, aby zebrać pieniądze na zakup, to odkładanie niewielkich kwot, jakie miał obiecane za wykonywanie różnych prac wokół domu. Liczył też, że mama odłoży obiecane pieniądze na ten cel, tak jak mu obiecała. Kiedy wydawało mu się, że zebrał już wystarczającą ilość pieniędzy, poprosił mamę o wypłatę. Jan był wielce zdziwiony, że mama nie odłożyła żadnych pieniędzy dla niego i musiał czekać aż do dnia jej wypłaty. Tutaj powinniśmy zapytać. Jak mamy nauczyć dzieci zarządzania pieniędzmi, skoro sami nie potrafimy tego robić? Prawda jest taka, że ważne jest, aby rodzice wiedzieli jak gospodarować pieniędzmi, aby ich dzieci również mogły się tego nauczyć.

Czy tego chcą, czy nie, rodzice stanowią wzorzec dla dzieci.

Ellen White w następujący sposób opisała to zagadnienie:

„Rodzice naśladują rodziców, dlatego z wielką troską należy zadbać o to, by zapewnić im właściwe wzorce. Rodzice, którzy są uprzejmi i serdeczni w domu, a jednocześnie stanowczy i zdecydowani, zobaczą te same cechy odzwierciedlone w swoich dzieciach. Jeżeli są prawi, szczerzy i honorowi, to ich dzieci z wielkim prawdopodobieństwem również takie będą. Jeżeli rodzice czczą i wielbią Boga, ich dzieci nauczone tego samego, również nie zapomną o tym, aby Mu służyć.” Ellen G. White *Jak wychować dziecko* str. 215

White również sugeruje:

„W każdym chrześcijańskim domu powinny być zasady, a rodzice powinni, w słowach i sposobie odnoszenia się do siebie nawzajem, dawać dzieciom żywy przykład tego, jakimi chcą, aby stały się ich dzieci.” Ellen G. White *Chrześcijański dom*, str. 305

Jak odnieść sukces jako wzorzec.

1. Rodzice powinni naśladować swój wzorzec. Apostoł Paweł napisał: “Bądźcie naśladowcami moimi, tak jak ja jestem naśladowcą Chrystusa.” (1 Kor 11,1) Paweł zaprasza czytelników, aby go naśladowali, a w tym samym zdaniu deklaruje się jako

naśladowca Chrystusa. Paweł także do zboru w Efezie mówi: „Naśladujcie tedy Boga, gdyż jesteście Jego umiłowanymi dziećmi. W waszym postępowaniu kierujcie się miłością, bo Chrystus umiłował was i samego siebie wydał za nas jako ofiarę i dar o woni miłej dla Boga.” (Ef 5,1-2) Rodzice, sami będąc wzorcem, muszą skupić się na Bogu, aby odzwierciedlać Jego charakter.

Ellen White mówi:

„Powinni pokazać, że są kontrolowani przez Ducha Świętego, poprzez odzwierciedlanie wobec dzieci charakteru Jezusa Chrystusa”. Ellen G. White, *Jak wychować dziecko?* str. 215.3

Codziennie studium Biblii wypełni życie matek i ojców świętym przesłaniem. Stanie się to widoczne w ich relacjach i codzienności. Rozmyślanie nad życiem Jezusa Chrystusa przyniesie wiele błogosławieństwa w ich życiu. Paweł tak o tym mówi: „My wszyscy z odsłoniętą twarzą wpatrujemy się w jasność Pańską jakby w zwierciadło; za sprawą Ducha Pańskiego, coraz bardziej jaśniejąc, upodabniamy się do Jego obrazu. (2 Kor 3,18)

2. Aby matki i ojcowie mogli być wzorcem dla dzieci, muszą posiadać jasną wizję tego, co chcą, aby dzieci w nich widziały. Boże atrybuty powinny być odzwierciedlane w domu. Ellen White w książce *Wychowanie* sugeruje, że miłość, wdzięczność, łagodność, sprawiedliwość oraz tolerancja, są cechami charakteru, które rodzice powinni wymodelować w domu. Autorka następnie stwierdza: „dziecko, poprzez zaufanie, poddanie się i szacunek do swoich pierwszych opiekunów, uczy się zaufania, szacunku i posłuszeństwa Bogu. Ten, kto obdarza swoje dziecko takim darem, wkłada w jego ręce skarb większy, niż bogactwo wszechczasów – skarb, który trwa na wieki.” (Ellen G. White *Wychowanie*, str. 245)

3. Rodzice, jako wzorce, powinni żyć w taki sposób, aby ewangelia była dla dzieci atrakcyjna.

Radości i błogosławieństwa będące udziałem tych, którzy są oddanymi chrześcijanami, powinny rozkwiatać i być dzielone przez wszystkich w domu. Dzieci powinny widzieć w swoich rodzicach bezsprzeczny dowód na to, że pójście za Chrystusem jest radosnym i wartościowym doświadczeniem. Wysłuchane modlitwy, cuda dokonane w naszym życiu, historie niezwykłych nawróceń, to świadectwa Bożej łaski, które należy skierować do dziecięcych uszu. Smutno przyznać, ale często w domu mówi się o rzeczach negatywnych, które zdarzają się w Bożym kościele, na przykład o błędach wyznawców, lub kazaniach sobotnich ciągnących się w nieskończoność.

4. Rodzice, jako wzorce, chętnie zachowują Boże przykazania.

Tak oto psalmista postrzegał Prawo i posłuszeństwo: Pojawia się na jednym krańcu nieba i biegnie aż do krańca drugiego, i nic nie może ukryć się przed jego żarem. Doskonałe są Pańskie pouczenia, bo ludziom pokrzepienie dają; wiecznotrwałe jest Pańskie prawo, bo mądrymi czyni wszystkich, co są prostego serca.” (Ps 19,7-8) Kiedy zachowujemy sabat, powinniśmy przystąpić do niego z radością i dziękczynieniem Bogu, a nie traktować posłuszeństwo Bogu jako ciężar. Powinniśmy dołożyć wszelkich starań, aby świętowanie sabatu było rozkoszą w naszych domach. Należy wykorzystać każdą okazję, aby podkreślić i unaocznić pożytek płynący z posłuszeństwa Bogu. W tym kontekście, dobrze zaplanowany dzień sobotni będzie potężnym narzędziem do wzmocnienia relacji z dziećmi. Rozpoczęcie sabatu, które wszystkim sprawia przyjemność, pozostawi trwały ślad na chłonnych umysłach dzieci.

5. Rodzice, jako wzorce, przekazują radość ewangelii.

Dyscyplina egzekwowana poprzez krzyk, bicie i przemoc fizyczną w sposób rażący podważa przesłanie ewangelii oparte na miłości, sprawiedliwości i szacunku.

6. Rodzice, jako wzorce, są doskonałymi świadkami Bożej miłości.

Wykorzystaj każdą okazję w domu, aby podkreślić jak bardzo Bóg kocha swoje dzieci. Psalmista Dawid radował się z Boga mówiąc: „Byłem kiedyś młody i już się zestarzałem, lecz nigdy nie widziałem, by Pan sprawiedliwego opuszczał ani by kazał szukać chleba jego prawym potomkom.” (Ps 37,25)

7. Rodzice, jako wzorce, są wdzięczni Bogu za błogosławieństwa od Niego otrzymane.

W wielu zborach adwentowych na całym świecie, część spotkań w trakcie tygodnia jest poświęcona na dzielenie się przez wyznawców doświadczeniami o tym, jak Bóg był dla nich dobry. Boże dzieci nigdy nie powinny zapominać o dziękowaniu Bogu za to, co od Niego otrzymują każdego dnia. Paweł zachęca: „i za wszystko dziękujcie [Bogu], gdyż taka jest Jego wola względem was, którzy stanowicie jedno z Jezusem Chrystusem.” (1 Tes 5,18) Kiedy rodzice w domu dziękują za jedzenie, ubranie, zdrowie, dach nad głową, oraz wszystkie inne rzeczy, które od Boga otrzymali, uczą w ten sposób tego samego swoje dzieci. Ten zwyczaj uczy również wdzięczności za to, co robią dla nich rodzice.

8. Rodzice, jako wzorce, z przekonaniem odzwierciedlają charakter Chrystusa.

Rodzice powinni wykorzystać każdą nadarzającą się okazję, aby nawiązać pozytywny kontakt z dziećmi. Każda okazja jest dobra, aby pomagać im stać się podobnymi do Jezusa. Ellen White pisze o następujących obowiązkach ojców i matek w tym kontekście:

- W rodzinie, matki i ojcowie powinni zawsze stanowić dla dzieci taki przykład, jaki chcą, aby był on przez nie powielany.
- Rodzice powinni okazywać łagodność i szacunek w słowie, w wyglądzie, oraz w czynie.
- Rodzice powinni pokazywać, że są prowadzeni przez Ducha Świętego, poprzez odzwierciedlanie charakteru Jezusa Chrystusa wobec dzieci.
- Imitacja ma wielką moc. Zarówno w dzieciństwie, jak i w młodości, kiedy naśladowanie jest najbardziej czynne, należy dawać młodymi dobry przykład.
- Dzieci powinny mieć zaufanie do rodziców i dzięki temu przyjmować lekcje, jakie rodzice chcą im wpoić. (Ellen G. White, *Jak wychować dziecko?* str. 215.3).

9. Rodzice, jako wzorce, codziennie wzrastają.

Pomimo nadnaturalnego nawrócenia, podążania za Jezusem, oraz sukcesów w szerzeniu ewangelii, apostoł Paweł dostrzegał potrzebę wzrastania. Napisał: “Wcale nie twierdzę, że już osiągnąłem przedmiot moich pragnień i że już jestem doskonały, lecz nie przestaję zdążyć naprzód, bym mógł pochwycić wreszcie to, do czego zmierzam, bo sam już zostałem pochwycony przez Jezusa Chrystusa. Nie, bracia, wcale nie myślę, że ja osobiście już osiągnąłem cel [mojego życia]. Staram się bardzo usilnie o jedno: nie myśląc już o tym, co ze mną, skupiam całą uwagę na tym, co przede mną, i zdążam wytrwale naprzód ku wyznaczonej mecie, po nagrodę, którą według obietnicy Boga mamy otrzymać na wysokościach przez Jezusa Chrystusa.” (Flp 3,12-14)

Przykład

Kilkanaście lat temu odbywał się zjazd dla małżeństw, w którym wzięło udział przeszło 100 par. Kiedy rozpoczęło się spotkanie, mówca zapytał, która para ma najdłuższy staż małżeński. Starsze małżeństwo siedzące z przodu, z siwymi włosami i zmarszczkami na twarzach, wydawało się oczywistym wyborem. Obecne było również jedno z dzieci tego małżeństwa ze współmałżonkiem i w odpowiedzi na pytanie mówcy, wskazali rodziców.

Cała grupa zaczęła klaskać, a starsza para otrzymała specjalny prezent, kiedy okazało się, że są małżeństwem już 65 lat.

Podczas przerwy, zapytano starsze małżeństwo o sekret ich długiego stażu i dlaczego para, która ma już 65-letnie doświadczenie w małżeństwie przyjechała na takie spotkanie. Żona odpowiedziała: - Nasze dzieci nas zaprosiły. Poza tym zawsze można dowiedzieć się czegoś nowego na takich spotkaniach.

Nawet po wielu latach doświadczeń rodzicielskich i małżeńskich, musimy starać się uczyć czegoś nowego. Dzieci dorastają i dynamika rodziny się zmienia. Dlatego też rodzice ciągle powinni stosować nowe sposoby kształtowania dzieci w nowej rzeczywistości. Modlitwa, studium Biblii i dobrych książek, oraz uczestniczenie w programach dla rodziców, może być pomocne we wzrastaniu.

10. Rodzice, jako wzorce, pracują nad rozwojem swojego charakteru oraz charakteru swoich dzieci.

Ellen G. White tak o tym pisała:

"Poprzez powtarzanie czynności formują się nawyki, a charakter się utwierdza." Ellen G. White, Jak wychować dziecko? str. 199.2

Skoro charakter jest silnie powiązany z dobrymi nawykami, formowanie tych nawyków u naszych dzieci powinno mieć priorytetowe znaczenie. Wcale nie jest łatwo to osiągnąć. Konsekwencja, cierpliwość i wytrwałość są potrzebne do wyrobienia dobrych nawyków u dzieci. Powinniśmy o tym pamiętać.

Ellen White napisała:

„Charakter w dużej mierze formuje się we wczesnych latach. Nawyki wtedy wyrobione mają większe przełożenie na osiągnięcie intelektualnych wyzryn, lub porażek, niż wrodzone umiejętności. Nawet najlepsze talenty mogą być wypatrzone i osłabione na drodze złych przyzwyczajzeń.” Ellen G. White, Jak wychować dziecko? str. 199.3

Wczesne lata to odpowiedni czas, aby ustanowić dobre nawyki w życiu naszych dzieci.

Przykład

Zmartwiona matka przyszła do poradni prosić o pomoc dla jej syna. Syn, między innymi, nie chciał pracować, ani pomagać w pracach domowych. Cały czas spędzał na oglądaniu telewizji lub graniu w gry wideo. Pedagog zapytał w jakim wieku jest jej syn, a ona ze smutkiem odpowiedziała, że ma 31 lat.

Dobre nawyki należy prowadzić bardzo wcześnie w życiu.

Ellen G. White tak opisuje to zagadnienie:

„Im wcześniej ktoś nabywa złych nawyków, tym mocniej nawyki te będą trzymać w niewol swoją ofiarę i tym pewniej obniżą standardy jego duchowości. „ Ellen G. White, Jak wychować dziecko? str. 199.3

Rodzice muszą przywiązywać wielką wagę do złego zachowania ich małych dzieci. Czasami, rodzice są zbyt pobłażliwi i przymykają oko na złe nawyki dzieci. Złe czyny powinny być zauważone jak tylko się pojawią. Błędem jest przekonanie, że dzieci w końcu porzucą złe nawyki.

„Z drugiej strony, jeżeli u młodych uformowane zostaną poprawne i zdrowe nawyki, nadadzą one kierunek na całe życie osobie, która je posiada.” Ellen G. White, Jak wychować dziecko? str. 199.3

11. Rodzice, jako wzorce, żyją tak, jak nauczają.

Rodzice, będąc wzorcem dla swoich dzieci, nie czynią tego, czego nie chcą, aby czyniły ich dzieci.

Przykład

Znajomi przyszli odwiedzić swojego dawnego przyjaciela w jego domu. Kiedy zbliżali się do domu, zauważyli, że siedzi on 50 metrów od domu i je jakąś przekąskę. Z rozbawieniem znajomi zapytali dlaczego je w ukryciu przed rodziną. Powiedział, że dostał ciasteczka, ale nie chciał, żeby dzieci widziały, że coś je między posiłkami.

12. Rodzice, jako wzorce, proszą o przebaczenie, kiedy popełnią błąd.

Przykład

Mama zauważyła, że brakowało kawałka deseru. Bez żadnego dowodu, oskarżyła o zjedzenie najmłodsze dziecko. To on był największym łakomczuchem z dwójki jej potomstwa. Kiedy go zapytała, maluch powiedział, że wcale nie zjadł deseru, ale mam nie uwierzyła. Kilka dni później prawda wyszła na jaw. To starsza córka zjadła kawałek deseru. Mama popełniła błąd, a zdarza się to wielu rodzicom. Najważniejsze, że jednak miała odwagę, aby prosić syna o wybaczenie.

Dwa modele, na których mogą wzorować się rodzice.

1. Chrystus. Rodzice powinni stawiać sobie za wzór Jezusa Chrystusa. Powinni kochać swoje dzieci miłością bezwarunkową.

2. Ogrodnik. Tak pisze o Nim Ellen G. White:

„Rodzice, w wychowaniu dzieci studiujcie lekcje, jakie Bóg daje w naturze. Gdybyście mieli wychować goździka, różę, czy lilię, jak byście to zrobili? Zapytajcie ogrodnika w jaki sposób sprawia, że każda gałąź i każdy listek tak pięknie rośnie i nabiera symetrii oraz wdzięku. Odpowie wam, że to nie za sprawą szorstkiego dotyku, czy brutalnego przymuszania, ponieważ tak jedynie złamałby delikatne pączki. To dzięki trosce, wielokrotnie okazywanej. Nawilżył ziemię i ochraniał rośliny przed palącymi promieniami słońca, a Bóg sprawił, że rośliny zakwitły i pięknie wyrosły. W wychowaniu dzieci zastosuj metodę ogrodnika. Poprzez łagodny dotyk, miłosierną służbę, kształtuj ich charakter na wzór charakteru Chrystusa.” Ellen G. White, *Jak wychować dziecko?* str. 36.3

Rodzice, jako dobry wzorzec, zawsze będą stawiać Chrystusa za swój wzór i źródło inspiracji. Jest dla nich oczywiste, że to oni pełnią rolę Ogrodnika.

Apel

Zaproś wszystkich ojców i matki, aby codziennie oddawali swoje życie Bogu. Poproś Boga o pomoc, aby Jego dzieci w Nim odnalazły swój wzorzec. Poproś Boga również o to, aby pomógł wszystkim obecnym rodzicom stanowić dobry wzorzec dla swoich dzieci.

Bibliografia

- Hart, A.D., & Morris, M. S. (2003). *Safe haven marriage; Building a relationship you want to come home to*. Nashville, Tennessee: W. Publishing Group.
 White, E. G. (1965). *Chrześcijański dom*. Wydawnictwo „Znaki Czasu”
 White, E.G. (2011). *Jak wychować dziecko?* Wydawnictwo „Znaki Czasu”
 White, E.G. (1967). *Wychowanie*. Wydawnictwo „Znaki Czasu”

Pedro Iglesias, mgr, jest Dyrektorem Sekretariatu ds. Rodziny przy Wydziale Środkowoamerykańskim Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w Miami na Florydzie w USA.
Cecilia Iglesias, mgr, jest Zastępcą Dyrektora Sekretariatu ds. Rodziny przy Wydziale Środkowoamerykańskim Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w Miami na Florydzie w USA.